

BØRN SKABER MUSIK

I efteråret søsatte Kulturrådet for Børn og LMS tre eksperimenterende kompositionsprojekter for børn i Århus området. I alt deltog otte 4., 5. og 6. klasser, komponisterne Mogens Christensen, Thomas Agerfelt Olesen og Butch Lacy og musikere fra Århus Sinfonietta, Aarhus Symfoniorkester og Klüvers Big Band.

Under Per Kirkebys loftsmaleri *Anastasis* i Auditoriumet på Århus Universitet ligger 15 børn fuldstændig stille og associerer... eksplosioner, vand, koraller, sten, træ, tornadoer ....

Efter 15 minutters intens opmærksomhed rettet mod maleriet indtager et nyt hold børn rummet, mens de første, uden at tale sammen, går med komponist Mogens Christensen ind i et tilstødende lokale. Her skriver de de ord og tanker ned, der er gået gennem deres hoveder. Ud fra den efterfølgende snak om deres associationer tegner der sig nogle overordnede tema'er, som inddeler børnene i grupper. Hver gruppe får tilknyttet en musiker, og med udgangspunkt i deres ord og tanker finder hver gruppe frem til lyde og instrumenter, der kan gengive deres tema. Hvordan lyder en sten? Et hav? En eksplosion? Hvilket instrument kan illustrere det?

Maleri bliver til musik

4.B fra henholdsvis Skødstrup og Åby Skole har netop taget hul på et kompositionsprojekt med det formål at lave skabende musikalsk arbejde og producere egen musik. Projektet sker i et samarbejde med komponist Mogens Christensen og Århus Sinfonietta.

Besøget på Århus Universitet var det kreative startskud, og der arbejdes

derefter videre med den konkrete komposition ved tre efterfølgende klassebesøg. Her arbejder børnene gruppevis med fremstilling af et lydforløb, der kan illustrere maleriet. De udvælger de instrumenter, der illustrerer deres tema'er og laver små kompositioner. Arbejdet sker med støtte fra en musiker i sinfoniettaen, der fungerer som katalysator for kompositions-processen.

Efter de tre klassebesøg bliver elevernes kompositioner opført ved en eftermiddagsmatiné på Århus Universitet for forældre og søskende. Her bliver tilskuerne placeret på madrasser under Per Kirkebys loftsmaleri, mens børnene fremfører deres værk.

Elevernes kompositioner vil desuden komme til at indgå i det værk, som Mogens Christensen på baggrund af elevernes materiale komponerer til Århus Sinfonietta.

"Det er vildt sjovt og spændende at være med. Det er sjovt selv at lave musik og arbejde sammen og at se på sådan et stort billede og spille det man tænker."

Elever fra 4.B, Åby Skole

- > Opstartskursus med komponist, lærere, musikere fra Århus Sinfonietta og LMS
- > Inspirationsdag på Århus Universitet
- > Klassebesøg à 2 lektioner pr. uge i 3 uger
- > Opførelse af elevværket på Århus Universitet
- > Evaluering
- > Koncert, Musikhuset Aarhus

Der findes god lyd overalt

Man behøver ikke have mange dyre instrumenter til rådighed for at skabe musik. Man kan lave musik på alt, hvad der kan lave god lyd. Med den sætning i baghovedet har en 5. og 6. klasse på Lisbjerg Skole

arbejdet med et kompositionsprojekt med komponist Butch Lacy og percussionist Steen Råhauge fra Klüvers Big Band.

Børnene har igennem 5 fredage á 2 lektioner gruppevis arbejdet med rytme- og bevægelsesøvelser og fremstillet rytmiske lydforløb. Det har resulteret i en række små kompositioner, hvor børnene bruger stemmen, laver rytmer, klapper, tramper mv.

Børnenes kompositioner blev præsenteret ved en koncert på Lisbjerg Skole, hvor kompositionerne var lagt ind i en musikalsk ramme komponeret af Butch Lacy. Efterfølgende vil Butch Lacy arbejde videre med nogle af børnene og inddrage gamle og nye ideer i et større værk, som opføres sammen af Klüvers Big Band i foråret 2003.

- > Planlægningsmøde med Klüvers Big Band, LMS komponist og musikere.
- > Klassebesøg á 2 lektioner pr. uge i 5 uger.
- > Opførelse af elevkompositioner på Lisbjerg Skole med deltagelse af musikere fra Klüvers Big Band
- > Evaluering
- > Koncert, Musikhuset Aarhus

Musikalske byggesten

På Skåde Skole og Rundhøjskolen har børn og deres lærere i fire 4. klasser været involveret i et musikalsk byggestensprojekt med fire musikere fra Aarhus Symfoniorkester. Mogens Christensen har fungeret som konsulent på projektet, og komponist Thomas Agerfeldt Olesen er tilknyttet med det formål at skrive et værk for Aarhus Symfoniorkester, hvor dele af børnenes kompositioner indgår. Projektets musikalske udgangspunkt var Ravels *Gåsemor*.

Ud fra to satser blev et eller flere musikalske elementer udvalgt, og de dannede grundlaget for børnenes kompositionsarbejde ude

på skolerne. Her gik børnene fulde af entusiasme i gang med at producere deres egen musik, og de kunne alt efter behov få hjælp fra de professionelle musikere og lærere.

Rent konkret har projektet formet sig lidt forskelligt på de to skoler. På Skåde Skole har børnene sammen med musikerne arbejdet meget procesorienteret omkring skabelsen af musik gennem rytmeøvelser og drama. Den store udfordring har været at omforme teater til musik.

På Rundhøjskolen har børnene arbejdet mere produktorienteret med kompositionerne. De arbejdede først med dramasiden, dernæst blev skuespillet forvandlet til lydforløb, som sidenhen fik tilføjet melodiske sekvenser på stavspil. Resultatet blev tre selvstændige musikstykker, der tilsammen danner en suite.

Fælles for projektet er, at børnene i Thomas Agerfeldts Olesens endelige komposition vil kunne genkende elementer fra deres eget arbejde.

- > Opstartskursus hvor lærere og musikere under Mogens Christensens ledelse afprøver et kreativt forløb med udgangspunkt i det aktuelle værk.
- > Klassebesøg á 2 lektioner pr. uge i 4 uger.
- > Evaluering
- > Koncert, Musikhuset Aarhus
- > Afsluttende evaluering

Det er fedt at være med

Generelt har børnene i de tre projekter haft stor glæde af at arbejde med komponister og professionelle musikere. Eller som et barn udtrykte det til sin lærer: *Der er kun tre ting at sige om projektet; det er fedt, fedt og fedt.*

Børnene har fået en fornemmelse af, hvad det vil sige at komponere musik og har fået en positiv musikoplevelse, selv om det er en helt ny og anderledes musikalsk proces, de er blevet kastet ud i. Jo, ny musik er også for børn.

De tre kompositionsprojekter er blevet til i et samarbejde mellem Kulturrådet for Børn og LMS. Kompositionsprojekterne er løbende blevet fulgt og vurderet af musiklærer og producent Kirsten Andkjær Petersen og musiklærer og lærebogsforfatter Inger Ubbesen. De vil på baggrund af projekterne uddrage og beskrive metoder i en brugbar håndbog for lærere, der vil arbejde med den skabende dimension i musikundervisningen. Håndbogen udkommer i foråret 2003.

Stor børnekompositionsdag i Århus

Den store finale på efterårets tre kompositionsprojekter finder sted 8. marts 2003 i Musikhuset Aarhus.

Her kan man ved tre offentlige koncerter for første gang i Århus opleve, hvordan børnenes kompositioner, i genkendelige passager, er blevet integreret i tre nykomponerede værker. Værkerne opføres af henholdsvis Klüvers Big Band, Århus Sinfonietta og Aarhus Symfoniorkester. Koncerterne er for alle deltagende børn, søskende og forældre samt andre interesserede.

